

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

A. ΚΕΙΜΕΝΟ

Η εξέγερση των νέων, κυρίως μαθητών, τον τελευταίο μήνα του έτους (2008) ήρθε να μας υπενθυμίσει ότι τα χρόνια κυλάνε, για άλλους πιο ευχάριστα, για πολλούς όχι και τόσο, αλλά η κοινωνία μοιάζει να είναι ικανοποιημένη απλώς με αυτή τη ροή των πραγμάτων. Μας υπενθύμισαν ότι δεν υπάρχουν αξιόλογες μεταρρυθμίσεις, ρίζοσπαστικές ιδέες να τη συνεπάρουν, αλλαγές που θα την προβληματίσουν. Με άλλα λόγια, δεν υπάρχει πρόοδος. Πολλοί από αυτούς βλέπουν ότι δεν έχουν και μέλλον, ή πάντως αξιοπρεπές και δημιουργικό μέλλον. Η ελληνική κοινωνία βρίσκεται ακίνητη εδώ και δεκαετίες.

Αναρωτήθηκαν ορισμένοι αν είχε κοινωνικά χαρακτηριστικά αυτή η εξέγερση. Μα επρόκειτο για ένα μεγάλο κομμάτι της μαθητικής νεολαίας σε όλες σχεδόν τις μεγάλες πόλεις και για ένα μεγάλο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας. Αφορμή ήταν η δολοφονία του μαθητή Αλέξανδρου Γρηγορόπουλου. Αλλά δεν ήταν μόνο το ψυχολογικό σοκ που ξεσήκωσε τους μαθητές και πολύ ακόμη κόσμο. Ήταν η οργή. Οργή για το ίδιο το γεγονός, αλλά κυρίως για τον τρόπο και το περιβάλλον όπου ζουν, για τον τρόπο που τους αντιμετωπίζει η πολιτεία. Η εξέγερση των νέων έσπασε με βίαιο τρόπο την επιφάνεια της φαινομενικής ομαλότητας και της εύθραυστης ευημερίας.

Οι ερμηνείες των φαινομένων της εξέγερσης και της βίας που προκάλεσε ποικίλλουν αναλόγως του πολιτικού και ιδεολογικού οράματος του κρίνοντος. Για άλλους ήταν η γενιά των 700 ευρώ, και ας είναι οι μαθητές ανέταχτοι στην αγορά, και ας ήταν διαστρωματική η εξέγερσή τους αφού δεν ήταν μόνο τα παιδιά των φτωχών οικογενειών αλλά και των μεσαίων και ανώτερων στρωμάτων. Για άλλους ήταν ο ξένος δάκτυλος ή οι αναρχικοί της πλαταιάς. Και ας ήταν το παιδί τους εκεί. Η αλήθεια είναι ότι υπήρχαν χιλιάδες λόγοι για να κατσει ένας μαθητής στις διαδηλώσεις του Δεκεμβρίου και δεν έμοιαζαν όλοι μεταξύ τους. Είναι επίσης αλήθεια ότι οι μαθητές δεν είχαν συγκεκριμένα πολιτικά αιτήματα πέρα από το ότι αυτή η κοινωνία δεν τους βολεύει, και ίσως έχουν την αίσθηση ότι δεν τους πολυχρηιάζεται.

Δεν θελήσαμε να κοιτάξουμε βαθιά στον εαυτό μας και να αναρωτηθούμε για το πώς κατασκευάστηκε αυτή η κοινωνία. Οι πολιτικοί νόμιζαν ότι η κοινωνία θα προχωράει με κοινοτικά πακέτα, οι δε κυβερνώντες πιστεύουν ότι όσο έχουν πλειοψηφία μπορούν να νομιμοποιούν όλες τις

πολιτικές και ποινικές ευθύνες τους. Υπουργός εμπλεκόμενος σε ένα από τα μεγαλύτερα πολιτικά σκάνδαλα των τελευταίων χρόνων δεν ήταν αυτός που ξεστόμισε ότι «το ηθικό είναι το νόμιμο»; Δηλαδή ανισότητα, αδιαφάνεια, διαπλοκή, διαφθορά, κομματισμός, αναξιοκρατία είναι ηθικά αρκεί να είναι νόμιμα; Γιατί να συμφωνήσει ένας νέος σε αυτό το συμπέρασμα;

Ένας ποιητής γράφει κάπου πως «η πραγματικότητα δεν γίνεται κατανοητή χωρίς την κατανόηση της αθλιότητάς και της απελπισίας». Όσοι πιστεύουν ότι είναι ταγοί του έθνους χρειάζεται να σκύψουν πιο βαθιά σε αυτά τα σημάδια που άτσαλα και βρώμικα η ελληνική νεολαία άφησε πάνω στα πεζοδρόμια της πόλης. Αλλά και οι υπόλοιποι, οι πολίτες αυτής της χώρας, χρειάζεται να πάρει ο καθένας το μερτικό του. Να συμβάλει καταρχάς στον προβληματισμό τού τι πρέπει να γίνει και να κάνει προτάσεις. Μεταρρυθμιστικές, οδυνηρές ή ριζοσπαστικές, που θα «βλέπουν» όμως στο μέλλον. Και ας μην ξεχάσουν, ό,τι και να προτείνουν, να ζητήσουν για αυτό και τη γνώμη των παιδιών τους. Γιατί η εξέγερσή τους ήταν η ενηλικίωσή τους.

(Άρθρο, δημοσιευμένο στο Βήμα, την 1^η Ιανουαρίου 2009)

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100 έως 120 λέξεις.
Μονάδες 25
2. Να σχολιάσετε σε 80 με 100 λέξεις την φράση «η πραγματικότητα δεν γίνεται κατανοητή χωρίς την κατανόηση της αθλιότητας και της απελπισίας».
Μονάδες 12
3. Το κείμενο ανήκει στο γραμματειακό είδος του άρθρου. Αναφερθείτε σε τρία χαρακτηριστικά του γνωρίσματα με σχετικές αναφορές στο κείμενο.
Μονάδες 6
4. Με ποια συλλογιστική πορεία αναπτύσσει τη σκέψη του ο συγγραφέας στην τρίτη παράγραφο του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
Μονάδες 7

5. α) *μοιάζει, ροή, αξιόλογες, ριζοσπαστικές, συνεπάρουν*: Να δώσετε από μία συνώνυμη για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις της 1^{ης} παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 5

- β) *αναρωτηθούμε, πιστεύουν, εμπλεκόμενος, διαφθορά, αναξιοκρατία*: Να δώσετε από μία αντίονυμη για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις της 4^{ης} παραγράφου του κειμένου.

Μονάδες 5

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σε ένα κείμενο που θα δημοσιεύσετε στην ιστοσελίδα του σχολείου σας, καταθέτετε τις απόψεις σας για το θέμα της αμφισβήτησης και της συμμετοχής των νέων στα κοινά. Στο κείμενό σας να αναφερθείτε στους λόγους που μπορούν να εξεγείρουν τους νέους της εποχής μας αλλά και στους τρόπους με τους οποίους μπορούν να συντελέσουν στην πρόοδο της κοινωνίας μέσα από τη συμμετοχή τους στα κοινά. (500 – 600 λέξεις)

Μονάδες 40

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!